

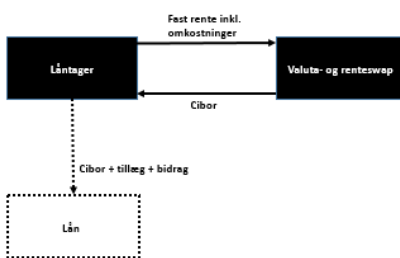
Renteswap

En renteswap er en aftale om at bytte rentebetalinger i en periode. Den bruges typisk til at supplere et fastforrentet lån eller et variabelt forrentet lån, så renten ændres – fra fast til variabel eller omvendt – uden at selve lånet skal omlægges. En renteswap er et komplekst produkt.

Hvad er en renteswap?

En renteswap er en aftale (et finansielt instrument), hvor du som kunde bytter rentebetalinger med pengeinstituttet i en aftalt periode. De nærmere vilkår for rentebyttet, herunder betalingsfrekvens, aftalens løbetid samt afviklingsprofil aftales individuelt mellem dig og pengeinstituttet.

Rentebetalingerne bliver beregnet på baggrund af den afviklingsprofil, som bliver aftalt, inden forretningen bliver gennemført. På en fastrente-swap er den ene rentebetaling fast og den anden variabel. I figur 1 er et eksempel på en renteswap, hvor du betaler fast rente og modtager variabel rente.

Figur 1: Fastrenteswap i tilknytning til et variabelt forrentet Cibor-lån

Anvendelsesmuligheder

Swapaftaler anvendes typisk til at ændre renteprofilen på en eksisterende finansiering.

Med en renteswap kan du skræddersy den løsning, som passer til dine ønsker og behov. Der er mange muligheder, og der kan være mange årsager til, at du vælger en renteswap. Der er nedenfor skitseret nogle forskellige situationer, hvor en swapaftale kan være en mulighed.

Når du etablerer en renteswap, kan vilkårene for marginalen og bidraget på det bagvedlæggende lån ændres uafhængigt af renteswappen. Selvom du har en fast rente på renteswappen, kan du derfor opleve

ændringer i den samlede ydelse.

Renteswappen er inkonverterbar, hvilket kan være forskelligt fra det underliggende lån. Se mere herom senere.

Fra fast rente til variabel rente

Løbetiden på swapaftalen behøver ikke at matche den bagvedliggende finansiering. En swapaftale kan derfor bruges i situationer, hvor du ser en fordel i at ændre rente i en periode. Eksempelvis kan rentebetalingerne ændres fra en fast rente til en variabel rente i en kortere eller længere periode. På den måde kan du i en periode udnytte, at den korte rente typisk er lavere end den lange rente, og betale en lavere ydelse i den aftalte periode.

Fra variabel rente til fast rente

En swapaftale giver dig også mulighed for at ændre rentebetalingerne fra variabel til fast rente. På den måde kan du fastlåse renten på et variabelt forrentet lån i en aftalt periode. Muligheden kan benyttes, hvis du ønsker at kende den fremtidige rente på dine variabelt forrentede lån i en aftalt periode.

Fleksibel start- og udløbstidspunkt

Du bestemmer selv start- og udløbstidspunkt. Eksempelvis kan du have et variabelt forrentet lån med en restløbetid på 30 år. Du ønsker først at lægge renten fast fra om tre år og fem år frem til år otte og indgår derfor en renteswap, hvor du betaler fast rente og modtager variabel rente. Når aftalen udløber efter otte år, betaler du igen en variabel rente.

Handelsmuligheder

Renteswaps handles OTC (Over The Counter) uden om en markedsplads. OTC-derivater handles direkte med modparten på individuelle vilkår, som giver mulighed for at tilpasse produktet til lige netop dig og dine

behov. Ulempen ved at handle OTC kan blandt andet være, at der ikke findes standardpriser på produkterne, der jo netop er karakteriseret ved at være individuelt tilpasset, og er derfor ikke sammenlignelige med andre swaps.

Ophør før udløb

Aftalen er som udgangspunkt bindende for begge parter. Ønsker du at komme ud af aftalen før udløb, kan det ske mod betaling af aftalens markedsværdi (aftalens tilbagekøbsværdi ved førtidig nedlukning). Som beskrevet under afsnittet Markedsrisiko kan markedsværdien både positiv og negativ og dermed påføre dig enten et tab eller en gevinst.

Under særlige markedsforhold kan der være risiko for, at renteswappen ikke kan lukkes ned, hvilket kan medføre risiko for tab for dig.

Du er ifølge swapaftalen forpligtet til at udveksle betalingerne frem til udløb af aftalen. Markedsværdien er prisen for at blive frigjort for forpligtelserne. Markedsværdien bliver opgjort løbende og er bl.a. et resultat af aftalens markedsværdi opgjort ud fra de aktuelle markedsrenter samt tillæg/fradrag af omkostninger.

Hvad er risikoen?

En renteswap er et komplekst produkt som sætter særlige krav til din viden omkring produktet samt anvendelsen af det. Du kan få mere at vide om kompleksiteten ved at kontakte os. Når du indgår en renteswap påtager du dig blandt andet likviditets-, modparts- og markeds- risiko og tabsrisikoen vil ofte være ubegrænset.

Likviditetsrisici

De løbende renteudvekslinger på renteswappen består af henholdsvis en fast og en variabel rente. Når den

variable rente ændres, sker der en ændring i forskellen imellem den rente, der modtages, og den, der betales på renteswappen. Betaler du f.eks. en fast rente og modtager en variabel rente, vil du have et likviditetsmæssigt underskud, når den variable rente er lavere end den faste. Hvis den variable rente omvendt overstiger den faste rente, har du et likviditetsmæssigt overskud på renteswappen.

relativt mindre ved en rentestigning, end den er ved et rentefald, hvilket også fremgår af eksemplet i figur 2.

Markedsrisikoen påvirkes af aftalens restløbetid, det vil sige, hvornår dine forpligtelser på swapaftalen ophører. Det aftales mellem dig og pengeinstituttet, hvordan afviklingsforløbet skal være. Afviklingen eller restgældsforløbet på swapaftalen har stor betydning for, hvor følsom aftalen er over for

Modpartsrisiko

Når du handler renteswaps, kan du have en modpartsrisiko på dit pengeinstitut eller på andre parter der indgår som led i handlen. Med modpartsrisiko påtager du dig risikoen for, at modparten ikke overholder sin forpligtelse både løbende og ved udløb af aftalen. Modpartsrisikoen kan bl.a. bestå i, at markedsværdien har bevæget sig i din favør, hvorved handlens positive markedsværdi er forøget. Du risikerer i den forbindelse, at modparten ikke kan overholde sin betalingsforpligtelse. Der kan endvidere være en afviklingsrisiko

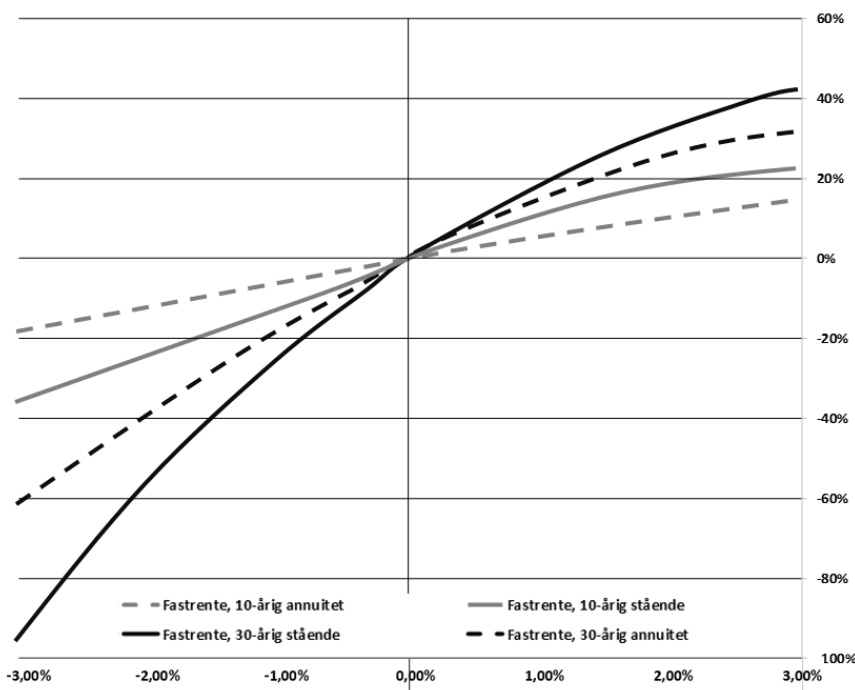
Eksempel på udviklingen i markedsværdien

I figur 2 er gengivet markedsværdi-ændringen i procent på henholdsvis en 10- og 30-årig renteswap, hvor der betales fast rente og med eksempler, hvor aftalen er hhv. med og uden afvikling ved en given ændring i renten. Det fremgår af figuren, at ved en renteændring på fx +/-1,00%-point vil markedsværdien på en 30-årig renteswap ændre sig væsentligt mere end på en 10-årig. I figuren fremgår det ligeledes, at når der er en løbende afvikling på aftalen, er kursfølsomheden mindre end på en aftale med samme løbetid, men uden afvikling.

Som en konsekvens af handelsomkostninger er markedsværdien negativ ved indgåelsen.

Risiko for krav om sikkerhedsstillelse

I forbindelse med handel med finansielle instrumenter oprettes i pengeinstituttet en rammeaftale. Pengeinstituttet foretager derfor en kreditvurdering af dig som kunde. Kreditvurderingen afgør, om du kan indgå en rammeaftale om finansielle instrumenter og i hvilket omfang. Rammeaftalen definerer, hvilke produkter der kan handles, og angiver et maksimum for, hvor stor den negative markedsværdi af forretningerne må blive. Markedsværdien vil ved indgåelsen være negativ.

Figur 2: Udviklingen i markedsværdien på en fastrenteswap

Markedsrisiko

Markedsrisikoen er risikoen for udsving i markedsværdien af renteswappen.

En renteswap er inkonverterbar. Du skal derfor være opmærksom på, at der ikke er nogen øvre eller nedre grænse for udviklingen i markedsværdien.

Markedsværdien på en renteswap udvikler sig ikke lineært. Det betyder, at markedsværdien ikke vil udvikle sig symmetrisk ved en renteændring på henholdsvis +1,00%-point og -1,00%-point. Ændringen i markedsværdien på en renteswap er

relativt mindre ved en rentestigning end den er ved et rentefald, hvilket også fremgår af eksemplet i figur 2.

Markedsrisikoen påvirkes af aftalens restløbetid, det vil sige, hvornår dine forpligtelser på swapaftalen ophører. Det aftales mellem dig og pengeinstituttet, hvordan afviklingsforløbet skal være.

Afviklingen eller restgældsforløbet på swapaftalen har stor betydning for, hvor følsom aftalen er over for ændringer i renten. Jo hurtigere en swapaftale bliver afviklet, jo mindre følsom er swapaftalen overfor ændringer i renten.

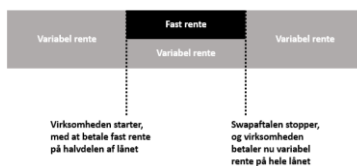
Hvis den negative markedsværdi overstiger rammens størrelse, vil det oftest betyde, at kunden skal stille supplerende sikkerhed med meget kort varsel. Overholdes dette ikke, kan aftalen anses for misligholdt, og pengeinstituttet kan vælge at lukke den indgående forretning helt eller delvist.

Eksempel på anvendelse af en renteswap

En virksomhed har optaget et 20-årigt lån på 10 mio. kr., hvor renten fastsættes halvårligt på baggrund af CIBOR-renten.

Virksomhedens finansielle strategi giver plads til en variabel rente de første 5 år af lånets løbetid. Herefter ønsker de at lægge renten fast for de efterfølgende 10 år, men kun for halvdelen af lånet. Virksomheden indgår derfor en 10-årig renteswap med start om 5 år, en løbetid på 10

år og en hovedstol på 5 mio. kr. Renten på swapaftalen bliver fastsat til 2,25% p.a.

Swapaftalen gælder først fra om 5 år, men har allerede fra indgåelsestidspunktet en værdi, som afhænger af det aktuelle renteniveau. Ønsker virksomheden eksempelvis at træde ud af aftalen allerede 1 år efter den har indgået aftalen, risikerer den at skulle indbetale en eventuel negativ markedsværdi, hvis renten er faldet.

Omkostninger

Når du handler renteswaps, betaler du en marginal på din renteswap, der dækker pengeinstituttets forventede omkostninger.

Marginalen fastsættes individuelt. Marginalen vil umiddelbart efter, at kontrakten er indgået, fremgå som en negativ markedsværdi og er et udtryk for den samlede værdi af marginalen i hele løbetiden. Hvis aftalen bliver lukket før tid, vil markedsværdien indeholde værdien af marginalen for den resterende løbetid.

Skat

Den skattemæssige behandling kan variere og ændre sig afhængig af dine skattemæssige forhold, eller som følge af ændrede regler for beskatning. Vi anbefaler, at du kontakter en rådgiver om skattemæssige konsekvenser forud for indgåelse af finansielle kontrakter.

Senest opdateret 10. Oktober 2024